

1

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

20 JANUARI 1948.

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de besluitwet d.d. 3 Januari 1946,
betreffende het jaarlijks verlof der loonarbeiders.**

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Uit de besprekingen, die plaats hadden tijdens de zitting der Nationale Arbeidsconferentie van 16 en 17 Juni 1947, blijkt dat door de werklidenorganisaties het principe verdedigd werd van de verdubbeling der verlofsbezoldiging, omdat een verlof extra-uitgaven meebrengt, en de gewone vergoeding amper volstaat om te voorzien in de normale behoeften van het dagelijks leven. De woordvoerder van het Algemeen Christelijk Vakverbond heeft er daarenboven aan toegevoegd, dat men in deze aangelegenheid moet rekening houden met de extra-uitgaven voor de echtgenote en de kinderen.

De werkgevers, daarentegen, waren van oordeel dat de noodzakelijke verhoging van bijdrage een ondraaglijke last zou betekenen, voor de rijverheid en de prijzen zou beïnvloeden.

Na onderzoek van de argumentatie van beide partijen, heeft de Conferentie zich akkoord gesteld op volgend besluit:

« De Nationale Arbeidsconferentie is van oordeel, dat voor het jaar 1947 het verlofgeld dient verhoogd.

» De werkgevers zullen naar rato van 2,5 % der in de loop van de eerste helft van 1947 betaalde lonen tot die verhoging bijdragen, terwijl op aanvraag van de arbeiders-afgevaardigden, de Regering er ten belope van 500 miljoen, welke zij zich had voorgenomen in de maand September aan bedrijfsbelasting niet te innen, toe zal bijdragen.

**Chambre
des Représentants**

20 JANVIER 1948.

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté-loi du 3 janvier 1946 concernant les vacances annuelles des travailleurs salariés.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il résulte des discussions qui eurent lieu au cours de la session de la Conférence Nationale du Travail des 16 et 17 juin 1947 que les organisations ouvrières ont défendu le principe du doublement du pécule de vacance, parce qu'un congé entraîne des dépenses extraordinaires et que le pécule ordinaire suffit à peine aux besoins de la vie quotidienne. Le porte-parole de la Confédération des Syndicats Chrétiens a ajouté du reste qu'en cette matière il faut tenir compte des dépenses extraordinaires pour l'épouse et les enfants.

Par contre, les employeurs estimaient que l'augmentation inévitable de la contribution constituerait une charge insupportable pour l'industrie et aurait une influence défavorable sur les prix.

Après examen de l'argumentation des deux parties, la Conferérence s'est ralliée à la résolution suivante :

« La Conférence Nationale du Travail estime que, pour l'année 1947, il convient d'augmenter le pécule de vacance.

» Les employeurs contribueront à cette augmentation à raison de 2 1/2 % des salaires payés au cours du premier semestre 1947, tandis que, à la demande des délégués des travailleurs, le Gouvernement contribuera à concurrence des 500 millions qu'il s'était proposé de ne pas prélever au mois de septembre en taxe professionnelle.

» Voor de bedienden zullen de modaliteiten van toepassing voor deze maatregel, door het Nationaal Paritair Comité voor Bedienden voorgesteld worden. »

Deze door alle sociaal voelende mensen toegejuichte belissing, werd vooral ingegeven door de uit de lonen- en prijzenpolitiek voortvloeiende toestanden.

Deze liet aan de arbeidersklas niet toe, door persoonlijk sparen, de uitgaven te bestrijden, die het jaarlijks verlof noodzakelijkerwijze medebrengt.

Op dit ogenblik heeft deze vaststelling nog immer dezelfde waarde en niets laat toe te veronderstellen, dat in de eerstkomende jaren, de toestand zodanig zal evolueren, dat de bezoldiging van de loontrekkende hem in staat zal stellen na de uitgaven voor zijn normale behoeftbevrediging, een deel van zijn gespaard inkomen aan te wenden, om de aanvullende uitgaven van het gebruik van het betaald verlof te dragen.

Een handhaving van het dubbele verlofgeld ware dus wenselijk. Dit beantwoordt, trouwens, aan de wensen van de arbeidersklas. Het heeft, daarenboven, het grote voordeel een atmosfeer van voldoening te scheppen, en een concreet resultaat te bereiken, zonder de algemene lonen- en prijzenpolitiek in het gedrang te brengen.

Sommigen zijn terecht van oordeel, dat door de Staat of de gemeenschap in de uitbetaling van de rechtstreekse of onrechtstreekse lonen te doen tussenkomsten, een ongezonde toestand geschapen wordt.

Wij weten inderdaad, dat het veel beter is, door een politiek van volksopleiding, er naar te streven dat aan de persoonlijke inspanning, voornamelijk op het gebied van het sparen, een ruimere plaats worde voorbehouden.

Op dit ogenblik ontbreken echter de mogelijkheden om te sparen en zijn de arbeiders nog niet in die zin voldoende opgevoed. Zij wensen over 't algemeen een stelsel van verzekeringen tegen een zeker risico. Zij zijn zelfs voorstander van een verzekering tegen sommige gebeurtenissen uit het leven en die aan geen enkel risico zijn blootgesteld, b.v. het verlof.

Dit stelsel van het individuele loon en van het collectief sparen past overigens zoals wij reeds aanstipten, in het raam van de algemene prijzenpolitiek. Het brengt minder zware financiële lasten mede dan een, zelfs op beperkte schaal, doorgevoerde verhoging van het prestatieloon.

Wij willen, daarenboven, dit wetsvoorstel benutten om de rechtmatige verzuchtingen van het arbeidsgezin, op het terrein van het verlof, in te willigen, door de dubbele verlofbezoldiging te verhogen met een som die zal overeenstemmen met een aanvullende maand gezinsvergoedingen.

Met dit stelsel wordt geen afbreuk gedaan aan de lonen- en prijzenpolitiek en wordt de verlofvergoeding aangevuld, met een bedrag dat in verhouding is tot de gezinslast.

De totale bijdrage van 5 % wordt als volgt verdeeld:

voor gewoon verlof	4 %
voor het bijgevoegd verlof der jonge arbeiders ...	1/2 %
voor een bijgevoegde maand gezinsvergoeding ...	1/2 %

» En ce qui concerne les employés, les modalités d'application de cette mesure seront proposées par la Commission Nationale Paritaire des Employés. »

Cette décision, approuvée par tous les hommes animés de l'esprit social, fut surtout inspirée de la situation résultant de la politique des prix et salaires.

Celle-ci ne permettait pas à la classe ouvrière de faire face, par l'épargne personnelle, aux dépenses qu'entraînent nécessairement les vacances annuelles.

En ce moment, cette constatation est toujours pertinente et rien ne permet de supposer que, dans les premières années à venir, la situation évoluera de matière que la rémunération du salarié lui permette, après les dépenses destinées à satisfaire ses besoins normaux, d'affecter une partie de ses économies à supporter les frais supplémentaires du congé payé.

Il serait donc souhaitable de maintenir le double pécule de vacance. Ce maintien répond d'ailleurs au vœu de la classe ouvrière, et présente, en outre, le grand avantage de créer une atmosphère de satisfaction et d'aboutir à un résultat concret sans compromettre la politique générale des prix et salaires.

Certains estiment, à bon droit, que l'intervention de l'Etat ou de la communauté dans le paiement des salaires directs ou indirects crée une situation malsaine.

Nous n'ignorons pas, en effet, qu'il est préférable de résérer, par une politique d'éducation populaire, une plus grande part à l'effort personnel, particulièrement dans le domaine de l'épargne.

Toutefois, en ce moment, les possibilités de réaliser des économies font totalement défaut et d'ailleurs les ouvriers n'ont pas reçu une éducation suffisante en ce sens. Ils préfèrent en général un système d'assurance contre un risque certain; ils sont même partisans de l'assurance contre certains événements de la vie qui ne sont exposés à aucun risque, par exemple les vacances.

Comme nous l'avons signalé plus haut, ce système mixte du salaire individuel et de l'épargne collective cadre parfaitement avec la politique générale des prix. Il entraîne des charges financières moins lourdes qu'une augmentation, même sur une échelle réduite, du salaire-prestation.

De plus, nous voulons profiter de la présente proposition de loi pour acquiescer aux désirs légitimes des familles ouvrières en matière de congé, pour majorer le double pécule de vacances d'une somme correspondant au montant d'un mois supplémentaire d'allocations familiales.

Ce système ne porte aucun préjudice à la politique des prix et des salaires tout en complétant ce pécule de vacances d'un montant proportionné aux allocations familiales.

La cotisation globale de 5 % est répartie comme suit:

vacances ordinaires	4 %
vacances supplémentaires des jeunes travailleurs, 1/2 %	
mois supplémentaire d'allocations familiales ...	1/2 %

De jonge arbeiders, die in toepassing van artikel 4 van de besluitwet van 3 Januari 1946, een bijgevoegd verlof ontvangen, hebben recht op de verdubbeling van het gewoon verlof, verhoogd met het enkel bedrag voor het bijgevoegd verlof. We vestigen echter de aandacht op artikel 10bis van bovengemelde besluitwet, waarin voorzien wordt dat het overschot van de bijdrage van 1/2 %, na uitbetaling van de aanvullende verlosbezoldiging, moet ten goede komen aan de jonge arbeiders, 't zij onder vorm van algemene of speciale tegemoetkomingen, voor het goed gebruik van het verlof, en ter ondersteuning van de initiatieven van de organisaties met dat doel belast.

**

De talloze klachten, in verband met de laattijdige uitbetaling der verlosbezoldiging, verplichten ons eveneens hervormingen op dat gebied voor te stellen.

De wet op het betaald verlof heeft geen bestaansreden wanneer de verlosvergoeding niet uitbetaald is, op het ogenblik dat de arbeider zijn verlof neemt.

Om dat doel te bereiken stellen we voor :

- 1) dat de vergoeding rechtstreeks door de werkgever zou uitbetaald worden, aan die arbeiders, die gedurende geheel het verlofjaar, voor rekening van dezelfde patroon gewerkt hebben en nog in dienst zijn, op het ogenblik dat zij in verlof gaan;
- 2) die arbeiders, die in de loop van het jaar hun werkgever verlaten, een verloskaart met zegels zullen ontvangen, die later tegenbaar geld, kan omgewisseld worden.

Wij zijn er van overtuigd, dat deze hervorming door alle arbeiders en werkgevers met vreugde zal begroet worden.

Omdat het voorstel van de heer Spinoy (Stuk Kamer n° 12, 1947-1948) slechts een deel der gestelde problemen oplost, hebben we gemeend onderstaande wijzigingen te moeten voorstellen.

Voor de overgangsperiode, zijnde de verlosbezoldiging uit te betalen in het jaar 1948, sluiten we ons aan bij het voorstel, vervat in bovennoemd stuk, daar het ons de enige mogelijkheid blijkt, om de onderbreking van de dubbele verlosbezoldiging te vermijden.

Het spreekt vanzelf, dat de besluitwet van 28 December 1944 en de ermee verband houdende besluitwetten, betreffende de Maatschappelijke Zekerheid, zullen moeten aangepast worden aan de voorgestelde wijziging van bijdragen.

Les jeunes travailleurs qui, en application de l'article 4 de l'arrêté-loi du 3 janvier 1946, bénéficient de vacances supplémentaires, ont droit au doublement du pécule de vacance ordinaire, majoré du seul montant pour les vacances supplémentaires. Nous attirons, toutefois, l'attention sur l'article 10bis de l'arrêté-loi précité, qui prévoit que le solde de la cotisation de 1/2 %, après la liquidation du pécule de congé supplémentaire, doit profiter aux jeunes travailleurs, sous la forme d'indemnités générales ou spéciales, en vue de leur permettre de profiter convenablement de leurs vacances et d'appuyer les initiatives des organisations chargées de cette mission.

**

Les plaintes multiples relatives au paiement tardif du pécule de vacance nous obligent de suggérer également des réformes dans ce domaine.

La loi sur les congés payés n'a pas de raison d'être si l'indemnité de congé n'est pas liquidée au moment où le travailleur prend congé.

Dans ce but, nous proposons :

- 1) que l'indemnité sera payée par l'employeur aux travailleurs ayant travaillé pendant toute la durée de l'année de vacances pour le compte du même employeur et étant encore en service au moment où ils prennent des vacances;
- 2) que les travailleurs qui quittent leur employeur au cours de l'année recevront une carte de vacances revêtue de timbres pouvant être échangés ultérieurement en espèces.

Nous sommes persuadés que cette réforme sera accueillie avec joie par tous les travailleurs et employeurs.

La proposition de M. Spinoy (document de la Chambre, n° 12, 1947-1948) ne résout qu'une partie des problèmes posés. C'est pourquoi nous avons estimé devoir proposer les modifications ci-dessous.

En ce qui concerne la période transitoire, afférente au paiement du pécule de vacance pour l'exercice 1948, nous nous rallions à la proposition contenue dans le document précité, parce qu'elle nous apparaît comme le seul moyen possible d'éviter l'interruption du paiement du double pécule de vacance.

Il est évident que l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 et les arrêtés-lois relatifs à la Sécurité Sociale qui s'y rapportent devront être adaptés à la modification proposée des cotisations.

P. DE PAEPE.

WETSVOORSTEL

ENIG ARTIKEL.

Artikelen 8, 9, 10.en 11 van de besluitwet dd. 3 Januari 1946 betreffende het jaarlijks verlof van de loonarbeiders, worden gewijzigd als volgt :

Artikel 8. — De gelden die de gewone verlofbezoldiging van de loonarbeiders uitmaken, worden door de werkgever aan de arbeiders uitgekeerd wanneer deze is in dienst gebleven bij de werkgever gedurende gans het desbetreffende dienstjaar en tot wanneer het verlof in de loop van het volgende dienstjaar genomen wordt.

De gewone verlofbezoldiging is gelijk aan het met 100 % verhoogde gemiddelde loon verdiend door de belanghebbende gedurende de twee laatste normale weken vóór het verlof en vermenigvuldigd door het aantal verlofdagen waarop de arbeider kan aansprak maken op grond van het aantal tijdens het beschouwde dienstjaar gepresteerde arbeidsdagen.

Artikel 9. — Wat de arbeiders betreft die om welkdaigne reden niet gedurende gans de onder artikel 8 beschouwde periode bij dezelfde werkgever zijn in dienst gebleven, worden de gelden die de gewone verlofbezoldiging uitmaken door de werkgever afgedragen in de vorm van een bijdrage gelijk aan 4 % op het loon. Te dien einde worden verlofzegels en -kaarten gebruikt, behalve wanneer een afwijking voor bepaalde bedrijven of bepaalde categorieën van arbeiders wordt toegestaan bij Koninklijk besluit op voorstel van de bevoegde paritaire Commissie.

Op deze per dienstjaar opgemaakte verlofskaart worden zegels aangebracht ten bedrage van 4 % van het loon door de arbeider verdiend tijdens het beschouwde dienstjaar. Bij het eindigen van de dienstbetrekking wordt de kaart door de werkgever aan de werknemer overhandigd. De arbeider moet de voor het lopende dienstjaar geldende verlofskaart overhandigen aan elke nieuwe werkgever waarbij hij in de loop van hetzelfde dienstjaar in dienst treedt opdat deze onder dezelfde voorwaarden als de vorige werkgever verlofzegels zou aanbrengen.

Voor de dagen gewettigde afwezigheid worden door de werkgever zegels aangebracht in de mate en onder de voorwaarden te bepalen door de Koning.

Artikel 10. — De Nationale Kas voor Jaarlijks Verlof waarvan sprake onder artikel 17, verzekert door tussenkomst van het beheer der Posterijen de verkoop aan de werkgevers van de onder artikel 9 bedoelde kaarten en zegels.

Ze verzekert op dezelfde wijze de uitkering aan de arbeiders van de verlofbezoldiging gevestigd door het aanbrengen van zegels op die kaarten zoals bepaald onder hetzelfde artikel 9.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Les articles 8, 9, 10 et 11 de l'arrêté-loi du 3 janvier 1946, concernant les vacances annuelles des travailleurs salariés, sont modifiés comme suit :

Article 8. — Les rémunérations constitutives du pécule ordinaire de vacance des travailleurs salariés sont payées par l'employeur directement au travailleur, lorsque celui-ci est demeuré au service du dit employeur pendant toute la durée de l'exercice de base et jusqu'à la prise des vacances au cours de l'exercice suivant.

Le pécule de vacance ordinaire est égal au salaire moyen, majoré de 100 %, gagné par l'intéressé pour une journée normale de travail pendant la dernière quinzaine normale de travail précédent le congé et multiplié par le nombre de jours de vacances auxquels le travailleur peut prétendre eu égard au nombre de journées de travail effectif effectuées pendant l'exercice de base.

Article 9. — En ce qui concerne les travailleurs qui, pour une raison quelconque, ne sont pas demeurés au service du même employeur pendant la période envisagée à l'article 8, les rémunérations constitutives du pécule ordinaire de vacance seront acquittées par l'employeur sous la forme d'une cotisation égale à 4 % des salaires. A cet effet, il sera fait usage de timbres et de cartes de vacances, sauf dérogation consentie par arrêté royal pris sur proposition de la Commission paritaire compétente pour certaines branches d'activité ou pour certaines catégories de travailleurs.

Cette carte, établie par exercice et revêtue de timbres à concurrence de 4 % du salaire gagné par le travailleur pendant l'exercice envisagé, sera remise à ce dernier par l'employeur à l'occasion de la cessation des services. Le travailleur a l'obligation de remettre la carte de l'exercice en cours à tout nouvel employeur au service duquel il s'engagera dans le courant du même exercice, aux fins d'y apposer des timbres de congé dans les mêmes conditions que l'employeur précédent.

Pour les journées d'absence justifiée, l'employeur procèdera à l'apposition de timbres dans la mesure et dans les conditions déterminées par le Roi.

Article 10. — La Caisse Nationale des vacances annuelles dont il est question à l'article 17, assurera, par l'intermédiaire de l'Administration des Postes, la vente aux employeurs des timbres et des cartes visés à l'article 9.

Elle assurera pareillement le paiement aux travailleurs des pécules de congé constitués par l'apposition de timbres sur les dites cartes, dans les conditions prévues au même article 9.

Artikel 11. — De op de gewone verlofsbezoldiging recht-hebbende loonarbeiders kunnen bovendien aanspraak maken op een bijkomende bezoldiging berekend naar verhouding tot hun gezinslast.

De uitkering van deze bijkomende bezoldiging wordt verzekerd door een bijdrage ten laste van de werkgever en gelijk aan 1/2 % van het aan de arbeiders gedurende het beschouwde dienstjaar uitgekeerde loon. Deze bijdrage is vervat in de globale bijdrage bepaald bij de besluitwet van 28 December 1944 op de Maatschappelijke Zekerheid der arbeiders en wordt geïnd door het organisme en volgens de modaliteiten voor die globale bijdrage voorzien. De opbrengst van deze bijdrage wordt daarna overgemaakt aan de Nationale Compensatiekas voor Kindertoeslagen dewelke tot de verdeling overgaat door overeenstemmende verhoging van de kindertoeslagen om verlofredenen, volgens door de Koning te bepalen regelen.

Artikel 11bis. — Benevens de bezoldiging voor het gewoon verlof, berekend en gevestigd, overeenkomstig de beschikkingen van artikelen 8 en 9 verkrijgen de jonge arbeiders voor elkeen van hun bijkomende verlofdagen een verlofsbezoldiging door de Koning bepaald naar verhouding tot de opbrengst van een bijkomende bijdrage ten laste van de werkgevers en gelijk aan 1/2 % op het loon aan de arbeiders betaald in de loop van het beschouwde dienstjaar.

Deze bijdrage is eveneens vervat in de globale bijdrage bedoeld onder het vorig artikel. De opbrengst van deze bijdrage wordt vervolgens overgemaakt aan de Nationale Kas voor Jaarlijks Verlof of aan de speciale onder artikel 18 bedoelde verlofkassen. Deze kassen verzekeren de uitkering van de bijkomende verlofsbezoldiging aan de belanghebbenden overeenkomstig door de Koning te bepalen modaliteiten en, wat de speciale kassen betreft, mits eventuele terugbetaling van de overschotten zoals bepaald onder artikel 20.

Article 11. — Les travailleurs salariés, bénéficiaires du pécule ordinaire de vacances, ont droit, en outre, à un pécule supplémentaire calculé en fonction des charges familiales.

L'octroi de ce pécule supplémentaire sera assuré par une cotisation, à charge des employeurs, égale à 1/2 % des salaires payés à leurs travailleurs, au cours de l'exercice de congé. Cette cotisation sera comprise dans la cotisation globale prévue par l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, sur la sécurité sociale des travailleurs et perçue par l'organisme et d'après les modalités prévues pour la perception de cette cotisation globale. Le produit de cette cotisation sera transmis ensuite à la Caisse Nationale de compensation pour allocations familiales qui en assurera la répartition par une augmentation correspondante des allocations familiales, à raison des vacances et suivant les règles à établir par le Roi.

Article 11bis. — Outre la rémunération afférente aux vacances ordinaires calculée et constituée conformément aux dispositions des articles 8 et 9, les jeunes travailleurs obtiendront pour chacun de leurs jours de vacances supplémentaires une rémunération déterminée par le Roi, en fonction du produit d'une cotisation supplémentaire à charge des employeurs, égale à 1/2 % des salaires payés à leurs travailleurs au cours de l'exercice de congé.

Cette seconde cotisation sera également comprise dans la cotisation globale visée à l'article précédent. Le produit de cette cotisation sera transmis ensuite à la Caisse Nationale des Vacances annuelles ou aux Caisses spéciales prévues à l'article 18. Ces caisses assureront la liquidation du pécule supplémentaire de vacance aux intéressés, suivant les modalités à déterminer par le Roi et à charge pour les Caisses spéciales de restituer éventuellement les excédents comme il est dit à l'article 20.

P. DE PAEPE,
M. DE RIEMAECKER-LEGOT,
M. JAMINET,
B. VAN ACKER,
A. BERTRAND,
L. PEETERS: